

Lovre Božina*

Ivan Marković:
**“FINANCIRANJE - TEORIJA I PRAKSA FINANCIRANJA
TRGOVAČKIH DRUŠTAVA”**

Zagreb, Računovodstvo, revizija i financija, 2000.

Knjiga FINANCIRANJE - Teorija i praksa financiranja trgovačkih društava dr. sc. Ivana Markovića, redovitog profesora Ekonomskog fakulteta u Rijeci, bavi se problematikom financiranja poduzeća, što je u aktualnim hrvatskim gospodarskim i društvenim prilikama ne samo pažnje vrijedna, nego i bitna tema prijelaza iz tzv. tržišnog u tržišno gospodarstvo. Zbog naslijeđa iz prošlosti, hrvatska su poduzeća uglavnom kapitalno nepodešena i u aktivnim bilančnim pozicijama slabo disperzirana, a to svakako nameće zaključak o nerazvijenosti financijskih oblika, financijskih transakcija, financijskih tokova i financijskih institucija. Sve to određuje i položaj financijskog tržišta u mobilnosti štednje i u funkcioniranju novčanih i nenovčanih oblika u saniranju naglašene nelikvidnosti gospodarstva. Stoga autor u takvim prilikama s pravom ističe kako je nefunkcioniranje financijskog tržišta povezano s insolventnošću i sa gubicima imovine u gospodarstvu.

Budući da autor kao dugogodišnji sveučilišni profesor i autor brojnih stručnih i znanstvenih rasprava prepoznaje ne samo probleme koji postoje, nego i s tim u vezi nedostatke u inozemnoj literaturi koji se odnose na brojne hrvatske specifičnosti, pravilno je ocijenio da bi literaturu valjalo aktualizirati, unoseći u udžbenike naše specifične probleme financiranja. Tako je u radu posebna pozornost posvećena različitim oblicima financiranja malih poduzeća za koja autor procjenjuje da su moguća osnovica u financijskom stabiliziranju sektora privrede i nacionalnog gospodarstva.

Knjiga je podijeljena u osam međusobno povezanih cjelina, u kojima je autor razvijao ne samo tradicionalno poznate pristupe financiranju, nego je i uložio znatan napor u razlaganje za hrvatske prilike prikladnog pristupa financiranju, zbog brojnih gospodarskih problema koji inače nisu sukladni sa tržišno stabilnim gospodarstvom. Tako se u hrvatskim prilikama kao glavni problem često nameće problem

---

* Primljeno u uredništvu: 20. 12. 2000.

nelikvidnosti, iako je očito da se radi o problemu tipičnom za tržišno gospodarstvo s neuređenim vlasničkim i kapitalnim ustrojem. Autor u knjizi iznosi različite pristupe financiranju sa ciljem da se razriješe osnovne determinante insolventnosti u bilancama poduzeća i da se tako aktivira, kako disperzija financijskih oblika, tako i disperzija u financijskom podešavanju pasive bilance poduzeća i njezino povezivanje s financijskim tržištem.

Budući da je hrvatska stvarnost danas takva da su banke važan centar financijskog posredovanja, autor je značajan dio knjige posvetio različitim mogućnostima financiranja poduzeća preko mobilnosti štednje locirane u financijskom potencijalu tih financijskih institucija. Na neki je način autor svijet neposrednog financiranja povezo sa praksom posrednog financiranja, tražeći optimalan odnos u hrvatskim prilikama za ta dva načina prijenosa financijskih suficita. Naravno, budući da je knjiga prije svega namijenjena studentima dodiplomskih studija, značajan je dio teksta posvećen razjašnjavanju osnovnih pojmova modernih financija. Uostalom, ako je pojam misao o biti, a u ovom se slučaju radi o financiranju poduzeća, onda je poznavanje pojmova počelo u kojem se rađa svaka prikladna dalja rasprava o financijskoj problematici. Autor je s uspjehom razjasnio pojmove i veze koja taj složeni svijet suvremenog financiranja poduzeća čine bliskim studentima dodiplomskih studija koji će tako steći osnovna znanja, potrebna za dalje izučavanje različitih sastavnica financijskog sustava. Knjiga je, svakako, kao takva, dobro štivo za sve one koji svakodnevno traže izlaz iz složenih praktičnih financijskih problema. Hrvatska privatizacija i njezine posljedice vidljive kroz poznatu praksu "ponzzi" igara na svaki su način u znatnoj mjeri rezultat nepoznavanja osnovnih znanja iz modernih financija. Nadamo se da će knjiga profesora Ivana Markovića pomoći svima koji su u te složene igre ulazili na različit način, ali uvijek sa svrhom poboljšati prinos na uloženi equity. Knjiga je primjer kako se upornim radom može pripomoći u rješavanju te složene hrvatske financijske i gospodarske prakse. Uvjereni smo da je to početak istraživanja koji će potaknuti i druge da slijede put profesora Markovića i da će nas tako dijalogom odvesti u svijet modernih tržišnih ekonomija.